

Bilag til f. t. l. vedr. miljøskader

ge et stort flertal i udvalget bortfalde senest 30 år efter den skadevoldende hændelse.

Forslaget om en 30-årig forældelsesfrist til supplement af den 5-årige frist er en afvigelse fra gældende ret, hvorefter kravet ifølge den supplerende forældelsesfrist i almindelighed vil bortfalde efter 20 år, jf. ovenfor i afsnit 3.4.

Som begrundelse for en 30-årig forældelsesfrist har udvalgets flertal særlig lagt vægt på hensynet til skadelidtes muligheder for at kende skaden og dens omfang. Dette hensyn er særlig tungtvejende i betragtning af, at miljøskader meget vel kan omfatte personskader, der måske først kan diagnosticeres efter en længere årrække. Det bør i videst muligt omfang undgås, at skadelidte afskæres fra at rejse krav i tilfælde, hvor hans krav først opstår efter en årrække, fordi skaden først viser sig efter dette sene tidspunkt.

Betænkningens forslag om en 30-årig frist er samtidig udformet som en absolut frist, således at der ikke skal gælde regler om suspension af den 30-årige frist. Derved er der særlig henset til, at usikkerheden om, hvornår forældelsesfristen udløber, bør mindskes mest muligt.

Forslaget om en 30-årig frist svarer til den forældelsesfrist på 30 år, som er fastsat i Europarådets konvention om erstatning for miljøskader (jf. nærmere herom nedenfor i afsnit 6). Endvidere findes 30-årige frister i flere andre lande. Forslag om forældelsesfrister på henholdsvis 5 år og 30 år er endelig under behandling i det internationale konventions-samarbejde, som Danmark deltager i om erstatning for skader efter atomulykker.

Justitsministeriet kan tiltræde de foreslåede regler om forældelse. Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, jf. forslagens § 6.

5.9. Forholdet til almindelige erstatningsregler

Efter Miljøerstatningsudvalgets forslag skal de almindelige erstatningsregler, der allerede gælder i dag, fortsat gælde. Betænkningens forslag indebærer, at der ved siden af det objektive ansvar for visse virksomheder fortsat skal være ansvar efter de almindelige regler, der er redegjort for ovenfor under 3, herunder lovfæstede regler om objektivi ansvar og ulovfæstede regler om henholdsvis culpaansvar og objektivi ansvar.

Det skal i denne forbindelse fremhæves, at de almindelige ansvarsregler ikke kun omfatter særlig farlige eller forurenende virksomheder, men gælder for alle, herunder fysiske og juridiske personer.

Udvalget har endvidere foreslået, at det udtrykkelige fastsættes i loven, at den ikke begrænser skade-

lidtes adgang til erstatning på andet grundlag, jf. nærmere lovudkastets § 10 og betænkningens s. 188-190.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag og har udformet lovforslaget i overensstemmelse hermed. Der henvises til forslagens § 7 og bemærkningerne dertil.

6. Internationalt samarbejde

6.1. Europarådet

I Europarådet har man fornylig udarbejdet *Konvention om erstatningsansvar for skade forårsaget af miljøfarlige aktiviteter, Draft Convention on Civil Liability for Damage Resulting from Activities Dangerous to the Environment*. Konventionen er undertegnet af 8 stater (Cypern, Finland, Grækenland, Holland, Island, Italien, Lichtenstein og Luxembourg). Konventionen er endnu ikke ratificeret af nogen stat.

Konventionen indeholder regler om objektivi erstatningsansvar for skade forårsaget af miljøfarlig virksomhed. Det centrale element i udkastet er indførelse af et objektivi ansvar for miljøskader, dvs. et ansvar, som kan pålægges, uanset om der er begået fejl eller forsømmelser. Ansvar skal påhvile enhver driftsherre (»operator«) for anlæg eller virksomheder med farlige aktiviteter. Fastlæggelsen af, hvad der anses som farlige aktiviteter, er bl.a. baseret på anvendelse af farlige stoffer som opregnet på lister i bilag til konventionen.

Europarådskonventionen adskiller sig på forskellige punkter fra det danske lovudkast fra Miljøerstatningsudvalget.

Dette gælder for spørgsmålet om fastlæggelsen af kredsen af skadevoldere. Ansvar efter Europarådets konvention bygger som nævnt på behandling m.v. af *farlige stoffer* som opregnet på lister, mens ansvar efter lovudkastet fra Miljøerstatningsudvalget er baseret på lister over typer af *farlige virksomheder*.

Også i andre henseender, såsom angående spørgsmål om lovgivning med tilbagevirkende kraft eller pålæggelse af erstatningsansvar uden krav om kausalitet, er der forskelle mellem konventionen og de danske gældende og foreslåede regler. Med hensyn til disse sidstnævnte punkter må konventionens regler anses for at stride imod grundlæggende principper i dansk erstatningsretlig lovgivning.

Hertil kommer, at der som nævnt nedenfor foreligger sideløbende initiativer fra EF's side i form af dels et direktivforslag, dels en rapport, der skal fungere som oplæg til drøftelser på et bredere grundlag om en EF-retlig regulering af erstatning for miljøskader.